

Sommerstudie: Bidrar Korona-krisepakkene til rettferdig miljøomstilling? (Include nr 3)

Kort om prosjektet

Dette prosjektet omhandler regjeringens økonomiske tiltakspakker for å dempe skadevirkningene av smitteverntiltak som er innført under Korona-pandemien 2020-21. Prosjektet skal gi en oversikt over fordelingen av de økonomiske støtteordningene, deres politisk begrunnelse og hvor midlene er hentet fra samt drøfte prioriteringene i lys av rettferdig miljøomstilling.

Bakgrunn

I januar 2021 foreslo regjeringen en krisepakke på 16 milliarder kroner for å avhjelpe skadevirkningene av koronapandemien. Denne følger en rekke krisepakker som ble innført i 2020, og det er sannsynlig at flere tiltak vil bli fremmet videre i 2021.

Koronapandemien kommer på toppen av miljøkrisen, som myndighetene erkjenner (se for eksempel forslag til Klimaplan, januar 2021). Det har vært hevdet at enkelte av de tidlige økonomiske krisepakkene bidrar til å [forsterke miljøkrisen](#). Et sentralt spørsmål som stilles i dette prosjektet er om de økonomiske hjelpepakkene bidrar til å oppnå eller forhindre at vi oppnår miljømessige mål (klima, lokalt miljø, ressurser og biologisk mangfold). Hvordan er tiltakene innrettet og i hvilken grad utnyttes krise-milliardene som et mulighetsvindu for miljøomstillingen? Et annet spørsmål som er tett knyttet til krisepakkenes formål dreier seg om fordeling: Hvilke grupper prioriteres for støtte, og hvem prioriteres ikke?

Begrepet 'rettferdig miljøomstilling' er nyttig for å undersøke disse aspektene i sammenheng og dreier seg om hvordan kostnader og gevinster ved tiltak fordeles, hvem som bærer ansvar og anerkjennes som relevante/berørte parter ('stakeholders') samt hvem som deltar i prosessene og bestemmer. Begrepet er normativt i den forstand at det er et mål at tiltak for å bevare miljøet er inkluderende og ikke skaper mer sosiale ulikhet. Rettferdig miljøomstilling krever grunnleggende strukturelle endringer, og selv om miljøkrisen er akutt, er dens årsaker og effekter knyttet til et langt tidsperspektiv. Det er vårt (foreløpige) håp at koronapandemien ble et akutt problem som måtte håndteres raskt. Likevel vil konsekvensene av korona-håndteringen vil bli langvarige, og gripe inn i samfunnsendringene knyttet til miljøomstilling

Mål for sommerprosjektet

Prosjektet skal

- 1) Gi en oversikt over fordelingen av de økonomiske tiltakspakkene som er innført under koronapandemien, fra den kom til Norge (mars 2020) og frem til studiets oppstart (mai/juni 2021). Hva var omfanget, hvordan ble støtteordningene fordelt på ulike aktørgrupper, sektorer og underliggende myndighetsnivåer? Hva var tiltakenes politiske begrunnelse og hvor ble midlene hentet fra?
- 2) Undersøke i hvilken grad og hvordan de økonomiske tiltakspakkene eksplisitt eller implisitt omhandlet miljøaspekter og tilhørende tiltak (Co2-utslipp, forbruk, sirkulærøkonomi/ delingsløsninger/'grønne arbeidsplasser'.
- 3) Undersøke i hvilken grad og hvordan de økonomiske tiltakspakkene eksplisitt eller implisitt omhandlet sosial fordeling og rettferdighet.
- 4) Gi en samlet drøfting av de økonomiske tiltakspakkene i lys av rettferdig miljøomstilling.

Relevans for Include

[Forskningssenteret Include](#) skal frembringe kunnskap om hvordan vi kan realisere et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn gjennom inkluderende prosesser og nære samarbeid mellom forskning og offentlig, privat og frivillig sektor. Resultatet fra sommerprosjektet vil være etterspurt av forskere og partnere i senteret og kan bidra i kommunikasjon fra senteret om betydningen av å integrere miljømål og rettferdighet i utforming av økonomisk krisehåndtering under pandemier i Norge.

Om arbeidet

Prosjektet vil involvere en student som knyttes til Forskningssenteret Include og SUM (Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo). Dersom korona-situasjonen tillater det, vil studenten tilbys en arbeidsplass ved SUM i et kontorlandskap.

Arbeidet skal gjennomføres i tiden mai 2021 – september 2021. Rapport fra prosjektet skal ferdigstilles til 30. september og er beregnet til å ta seks uker i fulltids arbeid. Arbeidet med rapporten kan fordeles i tidsrammen for gjennomføring. Prosjektet kan revideres ved oppstart etter samtale mellom student og veileder.

Sluttresultat

Arbeidet skal resultere i en rapport som gir en oversikt over resultater og relevant litteratur. Rapporten skal skrives på norsk og vi oppfordrer kandidaten til å skrive en populærvitenskapelig artikkel basert på funn i rapporten. Studenten vil også kunne bli bedt om å presentere sine resultater i egnet forum.

Søknad

Kandidatene som søker må beherske norsk flytende både skriftlig og muntlig. Samfunnsvitenskapelig bakgrunn er et krav, og det er en fordel å ha erfaring med samfunnsøkonomi. Gode analytiske og skriftlige framstillingsevner er forventet. Søkere skal sende inn et motivasjonsbrev for å søke samt vedlegge CV med oversikt over utdanning og erfaring inkludert erfaring med ulike forskningsmetoder.

Studenten vil få veiledning av Professor og leder av Include, Tanja Winther, i samarbeid med en forsker på økonomiområdet.